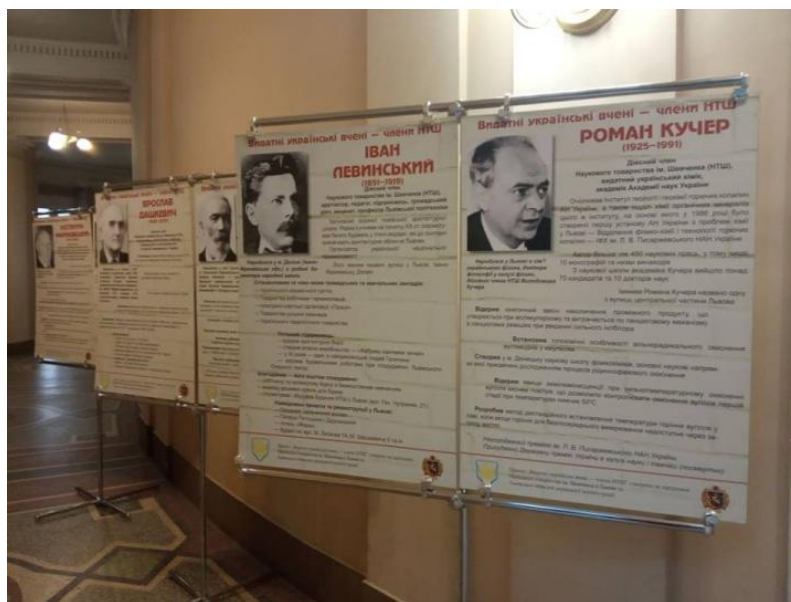

13.10.2018

Українські вчені у світовій науці – відкриття проекту до 145-річчя НТШ

«Видатні українські вчені – члени НТШ». Це назва науково-просвітницького проекту Лідії Бойчишин, який заступниця голови Наукового товариства імені Тараса Шевченка презентувала у Львові ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Видатні українські вчені – члени НТШ. Фото ZIK.

«Багатьох українських вчених ми не знаємо», – розпочала свою доповідь заступниця голови Наукового товариства імені Тараса Шевченка Л. Бойчишин. Вона зазначила, що працюючи в науці, ми повинні опиратись на досвід минулих поколінь, на ті основи, які заклали відомі фізики, хіміки чи просто вчені-науковці. Часто в історії траплялося таке, що винахідником того чи іншого явища був українець за походженням, який просто не міг працювати на наших теренах. Також дослідниця зауважувала, що деякі відкриття, які робили українці – адресували світовим науковцям. Л. Бойчишин, доцент кафедри фізичної та колоїдної хімії хімічного факультету ЛНУ імені Івана Франка зазначила, що найбільша важливість цього проекту полягає в тому, щоб донести широкому загалу думку, що тільки тоді, коли знаєш і поважаєш своїх науковців, їхні відкриття, можна рухатись у науковому напрямку і розвивати науку.

12 перших вчених-науковців, коротку довідку про яких ви прочитаєте у завершенні матеріалу, – це ті особистості, чийми іменами названо вулиці Львова та Львівщини. Це лише початок великого проекту про дійсних членів Наукового Товариства імені Шевченка.

З виставкою банерів та розповіддю про науковців-вчених вона планує відвідати 16 шкіл Львівської області, адже розпочинати освіту народу, на її думку, потрібно з наймолодших – дітей і їхніх вчителів.

Іван Пулюй – дійсний член НТШ, фізик, електротехнік, перекладач Біблії на Українську мову, публіцист, громадський діяч, ректор Політехніки в Празі, почесний член Віденського електротехнічного товариства.

Виконав фундаментальні дослідження властивостей та природи катодних та ікс-променів (пізніше названих рентгенівськими), які визначили науково-технічний прогрес ХХ ст.

Костянтин Малиновський – дійсний член НТШ, геоботанік, флорист, еколог, доктор біологічних наук, почесний член Українського ботанічного товариства, академік Лісівничої академії наук України.

На його честь названо два види рослин – *Ranunculus malinovskii* Jelen. et Derv.-Sok. і *Cirriphyllum malynovskyi* Lazar.

Євген Озаркевич – дійсний член НТШ. Ініціював заснування першої української наукової медичної інституції – Лікарської комісії Наукового товариства імені Шевченка. Створив першу амбулаторію – «Народна лічниця», що згодом стала першою українською лікарнею. Нині «Український шпиталь Народної лічниці імені митрополита Андрея Шептицького». Перший з українських лікарів звернув увагу на економічну доцільність розвитку карпатських курортів.

Степан Гжицький – дійсний член НТШ. Вчений біохімік, доктор ветеринарії, приват-доцент, член-кореспондент АН України, академік Української академії сільськогосподарських наук, почесний член Об'єднання українських ветеринарних лікарів США і Канади.

Один з основоположників клінічної ветеринарної біохімії в Україні.

Олег Романів – дійсний член НТШ. Професор, член-кореспондент НАН України, дійсний член УВАН, громадський діяч.

Створив нові методи термохімічного зміцнення металів.

Володимир Левицький – дійсний член НТШ. Очолював математично-природописно-лікарську секцію НТШ та термінологічну комісію. Входив у видавничу, друкарську та фізіографічну комісії НТШ. Математик. Доктор філософії.

«Основоположник математичної культури нашого народу». Автор першої наукової статті з математики українською мовою.

Олекса Горбач – дійсний член НТШ. Лінгвіст, енциклопедист, видавець, доктор філологічних наук, професор університету Франкфурту-на-Майні, Українського католицького університету в Римі, Українського вільного університету в Мюнхені.

Досліджував фонетику, морфологію, словотвір, синтаксис, наголос, , лексику, антропоніми окремих говірок в Україні, а також говірки компактного проживання українців за кордоном.

Микола Лисенко – дійсний член НТШ. Композитор, піаніст, диригент, збирач пісенного фольклору.

Його називали: «Музичний революціонер, який випередив свій час»

Роман Кучер – дійсний член НТШ. Видатний український хімік, академік Академії Наук України.

Очолював Інститут геології і геохімії горючих копалин АН УРСР, а також відділ хімії органічних мінералів.

Відкрив кінетичний закон накопичення проміжного продукту, що утворюється при молекулярному та витрачається по ланцюговому механізму в ланцюгових реакціях при введенні сильного інгібітора.

Встановив топонімічні особливості вільно радикального окиснення вуглеводнів у емульсіях.

Ярослав Підстригач – дійсний член НТШ. Учений в галузі механіки деформівного твердого тіла і математичної фізики, академік АН України.

Заснував Інститут прикладних проблем механіки та математики АН України.

Іван Левинський – дійсний член НТШ. Архітектор, педагог, громадський діяч, меценат, надзвичайний професор Львівської політехнічної школи.

Найвідоміші проекти та реконструкції у Львові:

- Головний залізничний вокзал
- Палац Потоцьких
- Палац Дідушицьких
- Готель «Жорж»

Ярослав Дашкевич – дійсний член НТШ. Сходознавець, публіцист, громадський та культурний діяч.

Засновник української вірменістики – напрямку історичної науки, що вивчає історію вірмен та їхніх колоній на українських землях у XI-XX століттях.

До слова, після цього проекту Лідія Бойчишин планує запустити ще один: «Жінки. Дійсні члени НТШ. Живі!».